

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
ESNAF, SANATKARLAR VE
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2019 YILI KURU İNCİR RAPORU

NİSAN 2020

İÇİNDEKİLER

1 . GİRİŞ.....	3
2 . İNCİR ÜRETİMİ.....	3
2.1. DÜNYA İNCİR ÜRETİMİ.....	3
2.2. TÜRKİYE İNCİR ÜRETİMİ.....	5
3 . KURU İNCİR TÜKETİMİ.....	9
4 . İNCİR TİCARETİ.....	10
4.1. DÜNYA KURU İNCİR İHRACATI.....	10
4.2. TÜRKİYE KURU İNCİR İHRACATI.....	11
5 . DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE FİYAT HAREKETLERİ.....	12
5.1. İHRAÇ FİYATLARI.....	12
5.2. BORSA FİYATLARI.....	14
5.3. TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ ALIM FİYATLARI.....	14
6 . ÜRÜN TİCARET ŞEKLİ.....	15
7 . TÜRKİYE’DE SEKTÖRÜN YAPISAL GÖRÜNÜMÜ.....	15
8 . KURU İNCİR SEKTÖRÜNÜN TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	16
8.1. Üretim Sorunları.....	16
8.2. İç Tüketim Sorunu.....	18
8.3. Stok Sorunu.....	18
8.4. Avrupa Birliği’nde Kuru İncir İçin Uygulanan Aflatoksin Limitleri Sorunu.....	19
8.5. İlk Yükleme Tarihi.....	19
8.6. AB Gümrük Kapılarındaki Kontroller ve Bekleme Süreleri.....	19
8.7. Kuru İncirin İhracat Teşviği Kapsamına Alınması.....	19
8.8. Kuru İncirin Tarım Sigortaları Kapsamına Alınması.....	20
8.9. Kuru İncir Tanıtım Grubu Oluşturulması.....	20
8.10. Hidrojen Peroksit Denetimi.....	20
8.11. Okratoksin- A Sorunu.....	20

1 . GİRİŞ

İncir kültürü Anadolu'da insanlık tarihi kadar eski dönemlere dayanan kültür meyveleri içinde, en eski gelişme tarihine sahip meyvelerden biridir. İncirin anavatanı Türkiye olup, buradan Suriye, Filistin ve daha sonra da Ortadoğu üzerinden Çin ve Hindistan'a yayılmıştır.

Dünyada oldukça sınırlı sayıda ülkede incir üretimi yapılmakta olup, buna bağlı olarak kuru incir üreten ülke sayısı da oldukça azdır.

İncirin yetiştirilmesi için en elverişli bölgeler Büyük ve Küçük Menderes havzalarıdır. İncirin % 80'i Aydın çevresinde Büyük ve Küçük Menderes ovalarında yetişir. Burada daha çok kurutmalık incir yetiştiriciliği yapılmaktadır. İncir, her ne kadar subtropik bir meyve olsa da geniş ekolojik uyum kabiliyeti nedeniyle ülkemizin tüm sahil kuşağında yetiştirilmektedir. Bu doğrultuda, Marmara, Akdeniz, Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri gibi bazı bölgelerimizde de sofralık incir yetiştiriciliği yapılmaktadır.

2 . İNCİR ÜRETİMİ

2.1. DÜNYA İNCİR ÜRETİMİ

Tablo 1: Dünya Yaş İncir Üretim Miktarları (Ton)

ÜLKELER	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Türkiye	298.914	300.282	300.600	305.450	305.689	306.499
Mısır	153.089	176.105	172.474	167.622	177.135	189.339
İran	78.392	83.787	73.212	70.178	70.730	59.339
Fas	101.989	126.554	150.011	59.881	137.934	128.380
Cezayir	117.100	128.620	139.137	131.798	128.684	109.214
Suriye	46.443	35.301	41.652	43.098	43.084	35.300
A.B.D.	26.212	30.300	27.397	31.600	28.300	28.874
İspanya	30.400	28.896	26.479	25.224	36.380	47.750
Tunus	23.500	27.000	30.000	22.500	22.529	25.696
İtalya	11.520	10.788	13.112	11.297	11.363	10.647
Brezilya	28.253	28.053	29.071	26.910	25.883	23.674
Diğerleri	213.731	169.925	151.220	154.901	180.151	170.604
TOPLAM	1.129.543	1.145.611	1.159.215	1.050.459	1.167.862	1.135.316

Kaynak: FAO

ÜLKELER	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Türkiye	300.282	300.600	305.450	305.689	306.499	310.000

*TÜİK

Dünya Yaş İncir Üretim Alanları

Dünya incir üretim miktarı yıllara göre değişmekle birlikte, son altı yıllık veriler incelendiğinde; dünya incir üretiminin 1.050.459 ton ile 2016/2017 sezonunda en düşük düzeyde, 2017/2018 sezonunda ise 1.167.862 ton ile en yüksek seviyede gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte, 2018/19 sezonunda 1.135.316 ton seviyesinde olduğu görülmektedir. Tablodaki verilerden görüldüğü üzere dünya incir üretiminde fazla dalgalanma yaşanmamakta ve üretimde her yıl birbirine yakın değerler elde edilmektedir.

Grafik 1: Türkiye Yaş İncir Üretim Miktarı

Kaynak: FAO, TÜİK

BM Tarım ve Gıda Örgütü (FAO) verilerinin son altı yıllık ortalama değerlerine göre Türkiye, yaklaşık 300 bin ton üretim ile dünya yaş incir üretiminin yaklaşık % 30'unu

karşılıyarak ilk sırada yer almaktadır. Türkiye’yi Mısır, Fas, Cezayir, İran, Suriye, ABD ve İspanya takip etmektedir. Yıllara göre değişmekle birlikte, dünya incir üretiminin ortalama 1.128.815 ton, kuru incir üretiminin de 105.000 ton civarında (yaş incirin dörtte biri kuru inciri oluşturuyor.) olduğu dikkate alındığında, dünya incir üretiminin 680.000 ton civarında bir miktarının yaş incir üretimi olarak değerlendirildiği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2: Dünya Kuru İncir Üretim Miktarları (Ton)

Ülkeler	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Türkiye	55.653	56.935	61.909	69.731	74.505	72.000	80.000
İran	23.000	22.000	21.759	30.000	30.000	30.000	15.000
İspanya	5.000	6.000	5.000	5.000	6.000	5.500	12.000
Suriye	8.000	7.600	5.600	7.000	8.000	7.500	7.000
ABD	11.000	9.250	10.487	9.000	9.000	9.000	7.500
İtalya	4.500	3.900	2.200	3.000	4.000	3.500	2.500
Toplam	107.153	105.685	106.955	123.731	131.505	127.500	124.000

Kaynak: FAO

Yıllara göre değişmekle birlikte yaklaşık 115.670 ton civarında olan dünya kuru incir üretiminin yarısına yakın bir bölümü ülkemiz tarafından gerçekleştirilmektedir. Son 7 yıllık veriler incelendiğinde; 2017/208 yılında 124.000 ton olan dünya kuru incir üretimi içerisinde % 65’lik payla birinci sırada yer alan ülkemizden sonra, % 12’lik payla İran ikinci, % 10’luk payla da İspanya üçüncü sırada yer almaktadır.

Dünya kuru incir üretiminin % 15-20’si üretici ülkeler tarafından tüketilmekte olup, üretici ülkelerin iç tüketiminden arta kalan kısım ise, ihracata konu olmaktadır. Dünya piyasalarında ihraç olunan kuru incirin %60’dan fazlası ülkemiz tarafından karşılanmaktadır. Dünya kuru incir üretiminde olduğu gibi, ihracatında da birinci sırada yer alan ülkemiz, bu konumu nedeni ile dünya fiyatlarını da önemli ölçüde etkilemektedir.

Tablodaki veriler değerlendirildiğinde son yedi sezondaki üretimin ortalama 118.076 ton civarında olduğu görülmektedir. Başlıca üretici ülkeler itibarıyla dünya kuru incir üretim rakamlarına ilişkin olarak verilen tablodaki yedi dönemin ortalamasına göre Türkiye 67.248 ton üretim ile dünya üretiminin yarısından fazlasını karşılayarak, sektörde en çok üretim yapan ülke konumundadır. Ayrıca, Türkiye sektörün en kaliteli üretim yapan üretici ülkesidir. 2017/2018 yılı kuru incir üretiminde Türkiye’yi, 15.000 ton ile İran, 12.000 ton ile İspanya ve 7.500 ton ile ABD izlemektedir. Dünya incir üretiminde ikinci sırada yer alan Mısır’ın, kuru incir üretimi sıralamasında önemli bir yer almaması, üretimi yapılan incirlerin taze olarak değerlendirildiğini, ayrıca ihracat sıralamasında da aynı durumun mevcut olması, ürünün tamamına yakınının iç pazarda tüketildiğini göstermektedir.

2.2. TÜRKİYE İNCİR ÜRETİMİ

Ülkemizde meyve veren ve vermeyen ağaç sayıları ile yaş incir üretimine ilişkin veriler yıllar itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3: Türkiye’de İncir Ağacı Sayısı ve Yaş İncir Üretimi

Yıllar	Meyve Veren Yaşta Ağaç (Bin Adet)	Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç (Bin Adet)	Yaş İncir Üretimi (Ton)
2007	9.855	920	210.152
2008	9.271	823	205.067
2009	9.337	814	244.351
2010	9.301	805	254.838
2011	9.391	984	260.508
2012	9.455	933	275.002
2013	9.647	859	298.914
2014	9.746	926	300.282
2015	9.747	937	300.600
2016	9.712	982	305.450
2017	9.730	1.018	305.689
2018	9.930	1.009	306.499
2019	10.052	1.119	310.000

Kaynak: TÜİK

2007-2019 yılları arasında, ülkemizin incir ağacı sayısında bazı dalgalanmalar görülmektedir. Son altı yıllık dönemde meyve veren ağaç sayısı, ortalama 9.629 bin adet yaş incir üretimi ise 275.181 bin ton olmuştur.

Tablo 4: Türkiye Kuru İncir Üretimi

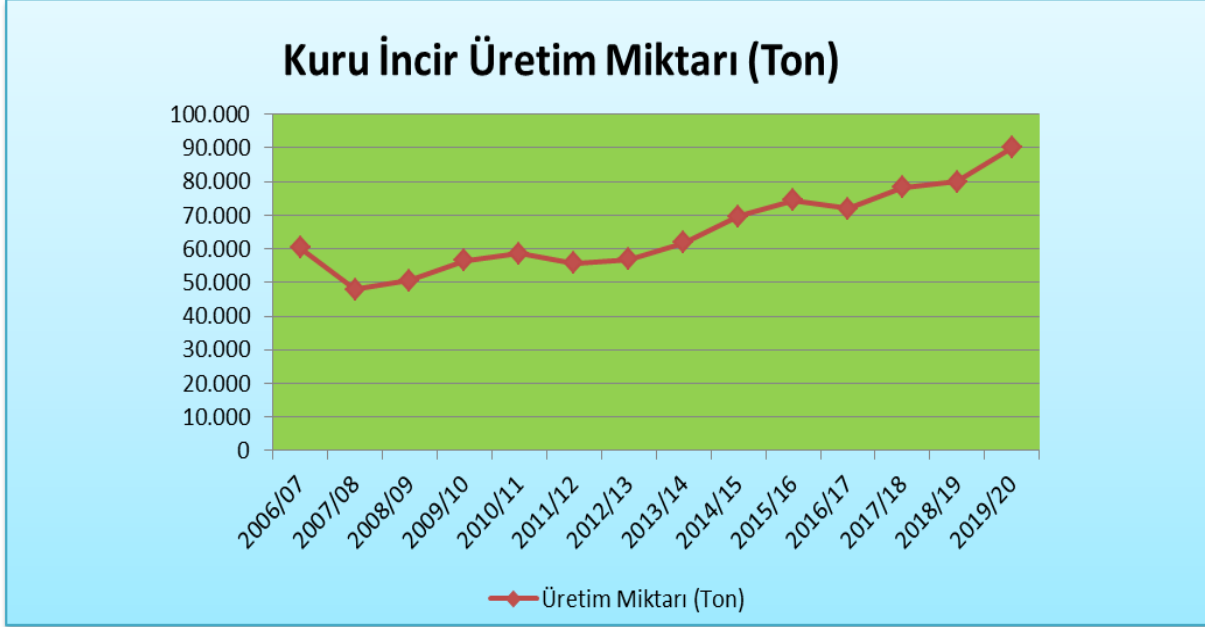
YILLAR	Üretim Miktarı (Ton)
2006/07	60.393
2007/08	48.012
2008/09	50.604
2009/10	56.590
2010/11	58.662
2011/12	55.653
2012/13	56.935
2013/14	61.909
2014/15	69.731
2015/16	74.505
2016/17	72.000
2017/18	78.200
2018/19	80.000
2019/20	87.010

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası Rekolte Raporları

Tablo 4’te görüldüğü üzere 2006/2007 yılında 60.393 tona seviyesinde olan kuru incir üretimi, 2007/2008 yılında iklim şartlarına bağlı olarak gerilemiş, 2015/16 sezonunda 74.505 ton seviyelerine kadar yükselmiş, 2016/17 sezonunda ise iklim şartlarına bağlı olarak 72.000

ton seviyesine gerilemiş, 2017/18 sezonunda ise 78.200 ton seviyelerine yükselmiş, 2018/19 sezonunda ise 80.000 ton ile yükselişe devam etmiş 2019/20 sezonunda ise 87.010 ton seviyesine ulaşmış olup bunun dışında genel olarak 55.000 tonun üzerinde seyretmiştir.

Grafik 2: Kuru İncir Üretim Miktarı

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası

2011/2012 yılında incir veriminde herhangi bir sorun olmamış ancak incirlerin ilekleme döneminde maruz kaldığı iklim şartları sonucu özellikle taban arazilerin büyük çoğunluğunda iç çürüklüğü (ekşime) hastalığı ve bu sebepten dolayı kalite düşüklüğü görülmüş ve kuru incir üretimimiz 55.653 ton olarak gerçekleşmiştir. 2012/13 yılında ise kuru incir üretimimiz 56.935 ton olarak gerçekleşmiştir. 2013/2014 yılından itibaren ise kuru incir üretimimizde artış gözlemlenmiştir. 2015/16 kuru incir rekoltesinin 74.505 ton olarak gerçekleşmiştir. 2016/17 yılı kuru incir üretim sezonunda ise genel olarak Kasım ve Nisan ayları arasındaki yağış miktarının 500 mm'nin altında gerçekleşmiş olması nedeniyle meyve tutumlarının bazı bölgelerde geçen yılın altında olduğundan 2016/17 yılı sezonunda, kuru incir rekoltesi 72.000 ton olarak gerçekleşmiştir. 2017/18 sezonunda ise kuru incir rekoltesi 78.200 ton olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, 2018/19 sezonu kuru incir rekoltesi 80.000 ton olarak gerçekleşmiştir.

2019/20 sezonunda; ürün olgunlaşmasının ilçelere göre değişmekle birlikte genel olarak normal zamanında gerçekleştiği, ağaç durumlarının ve sürgün uzunluklarının iyi olduğu, meyve tutumlarının geçen yılın üstünde olduğu, gözlem yapılan meyvelerde kalite düşüklüğüne sebep olan çatlama, akma ve güneş yanıklı kuru incir oranının geçen yıla kıyasla daha az olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca, kış aylarındaki iklim koşullarının mevsim normallerinde geçmesinden dolayı geçen yıla göre hastalıkların ve zararlıların çok daha az olduğu, meyve iriliklerinin ilçelere göre değişmekle birlikte geçen yıla göre daha büyük ve içlerinin daha dolu olduğu, geçen yıllarda olan yaprak dökümünün hemen hemen hiç olmadığı, hasat sonrası üreticilerin kullandığı kurutma tünelleri ve krevet kullanımının aratarak devam ettiği ve yüksek rakımlı

alanlarda olgunlaşma zamanlarındaki farklılıklardan dolayı tozlaşma ve dölleme problemleri nedeniyle kısmi meyve dökülmelerinin olduğu gözlemlenmiştir.

Bu gelişmeler altında 2019/20 sezonunda hava şartlarının normal seyretmesi halinde, kuru incir rekoltesinin yapılan gözlem ve incelemelere bağlı olarak 87.010 ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

İncir üretimi ülkemizde hemen her bölgede yapılabilmeyle birlikte üstün kaliteli kurutmalık incir, iklim koşulları, özellikle meyve olgunlaşma ve kurutma mevsimindeki sıcaklık, nem ve rüzgar durumu gibi ekolojik istekleri nedeni ile Ege Bölgesi'nde Büyük ve Küçük Menderes Havzalarında yetiştirilmektedir. Üretilen çeşitler arasında en fazla tercih edileni, birçok özelliği itibariyle öne çıkan Sarılop türü (yaklaşık % 90 oranında) olup, Bursa Siyahı (Dürdane İnciri), Göklop, Yeşilgüz, Morgüz ve Bardacık gibi diğer çeşitlerde yetiştirilmektedir.

Aşağıdaki tabloda Ege Bölgesinde incir üretimi yapılan yerler görülmektedir. Ege Bölgesi toplam üretim rakamları aynı zamanda Türkiye kuru incir üretim miktarlarını vermektedir. Zira kurutmalık incirlerin tamamı bu bölgeden sağlanmakta ve ihracata konu olmaktadır.

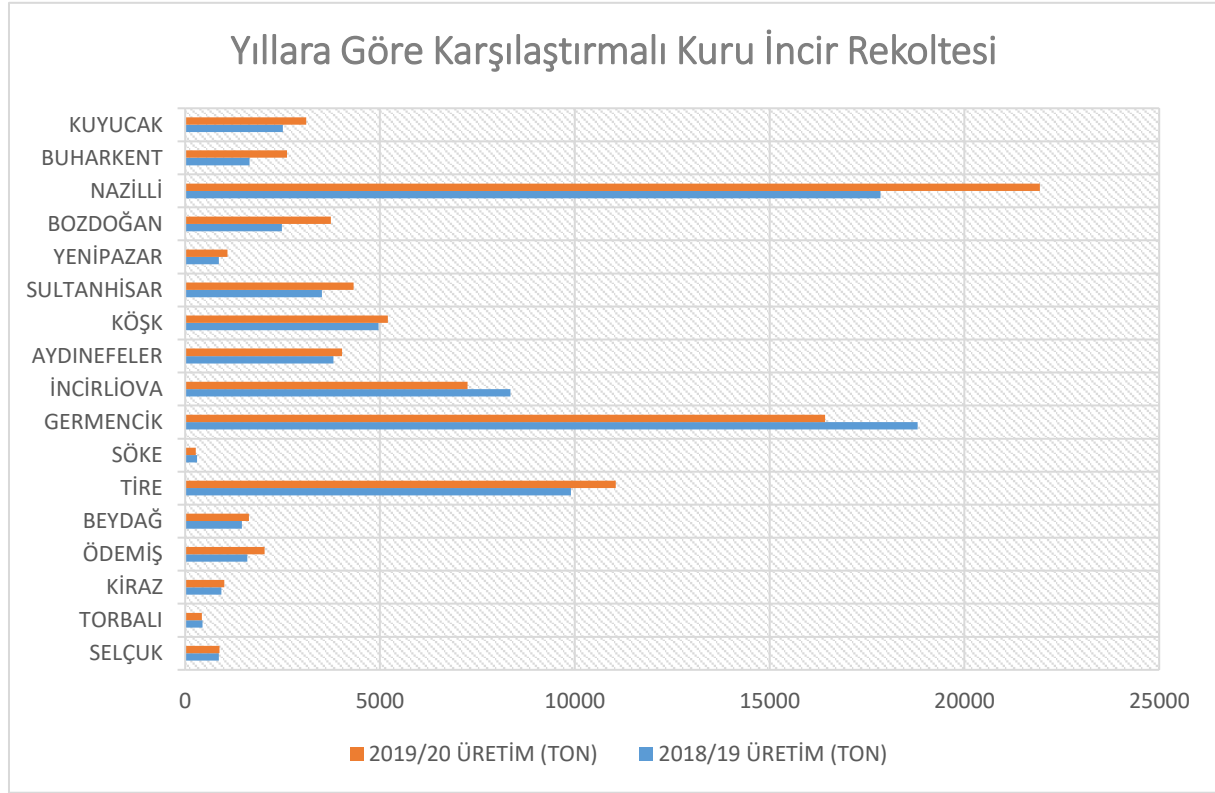
Tablo 5: Ege Bölgesi Kuru İncir Kıyaslamalı Rekolte Tahmin Tablosu

BÖLGE	2018/19			2019/20		
	EKİM ALANI (DA)	AĞAÇ ADEDİ	ÜRETİM (TON)	EKİM ALANI (DA)	AĞAÇ ADEDİ	ÜRETİM (TON)
SELÇUK	6.130	99.000	867	6.130	99.500	882
TORBALI	2.165	36.896	448	2.180	40.700	432
KİRAZ	9.000	144.400	926	10.000	138.330	1.000
ÖDEMİŞ	15.000	226.250	1.593	15.000	226.250	2.036
BEYDAĞ	10.200	220.500	1.454	11.500	240.000	1.640
TİRE	36.834	767.000	9.900	42.726	866.500	11.050
SÖKE	2.182	34.240	301	2.182	34.240	274
GERMENCİK	88.800	1.444.250	18.801	88.850	1.283.000	16.422
İNCİRLİOVA	37.519	675.600	8.352	37.519	671.100	7.248
AYDINEFELER	22.785	373.225	3.809	22.785	347.405	4.030
KÖŞK	24.500	545.000	4.966	24.500	460.000	5.198
SULTANHİSAR	23.000	365.000	3.511	24.000	360.000	4.320
YENİPAZAR	11.800	248.000	861	11.800	99.000	1.089
BOZDOĞAN	15.600	463.650	2.479	15.600	366.350	3.737
NAZİLLİ	95.500	1.819.710	17.850	99.500	1.976.150	21.935
BUHARKENT	14.750	2875.825	1.649	15.000	275.070	2.613
KUYUCAK	17.380	340.550	2.503	17.380	320.000	3.104

TOPLAM	433.145	8.051.096	80.000	446.652	7.803.595	87.010
---------------	----------------	------------------	---------------	----------------	------------------	---------------

Kaynak: TÜİK, Tarış İncir 2019/20 Ege Bölgesi Kuru İncir Rekolte Tahmin Raporu

Grafik 3: Yıllara Göre Karşılaştırmalı Kuru İncir Rekoltesi

3. KURU İNCİR TÜKETİMİ

Yaklaşık 105.000 ton civarındaki dünya kuru incir üretiminin % 15-20'si üretici ülkeler tarafından tüketilmekte, üretici ülkelerin iç tüketiminden arta kalan kısım ise, ihracata konu olmaktadır.

Yüksek kalori değeri, mineral maddeler ve besin maddeleri içeriğiyle gıda maddeleri arasında özel bir yeri olan kuru incirin çok çeşitli tüketim alanları mevcuttur. Kuru incir, uluslararası pazarlarda, çerezlik olarak tüketildiği gibi pasta imalatında, çeşitli yemeklerin yapımında, dilimlenmiş olarak ekmek imalatında, şekerli mamuller imalatında ve meyve karışımlarında kullanılmaktadır. Kalitesi düşük olanlardan pekmez, hurda incirlerden de etil alkol üretilmektedir. Etil alkolün üretimi esnasında ortaya çıkan incir çekirdekleri de boya, kozmetik ve ilaç sanayinde değerlendirilmektedir.

Ülkemizde üretilen incirin % 30'u taze olarak iç pazarda, % 70'i kuru incir olarak dış ve iç pazarda tüketilmektedir. Kuru incirin tüketimi ülkemizde arzu edilen seviyeye henüz ulaşamamıştır. Kişi başına yıllık tüketim tahminen 200-250 gram civarındadır. Türkiye'nin yıllık kuru incir tüketim miktarı ise ortalama 6-8 bin ton olarak tahmin edilmektedir. Besin değeri ve sağlık açısından son derece önemli olan bu ürünün çeşitli tanıtım faaliyetleri ile iç tüketiminin artırılması gerekmektedir. Ülkemizde kişi başına düşen taze incir tüketimi ise 400-600 gram civarında olmakla birlikte bu miktarın artırılması, gerek halkımızın yeterli ve dengeli beslenmesi, gerekse piyasalarda dengenin sağlanması bakımından gerekli görülmektedir.

Kuru incir, besin değerleri yönünden zengin bir meyve olup sağlığa olan yararları oldukça fazladır. Kuru incirin içerdiği protein miktarı düşük olmakla beraber protein sentezinde kullanılan aminoasit çeşidi açısından zengin bir meyvedir. Bu nedenle, hücre gelişimini destekler. Ayrıca, kış aylarında vücudun direncini artırıp bağışıklık sistemini güçlendirdiğinden birçok hastalığa karşı dayanıklılık kazandırır.

Tablo 6: Kuru İncir Besin Değerleri

Kuru İncir Besin Değerleri	1 adet (20gr.)
Karbonhidrat(gr)	11.6
Protein(gr)	1.2
Yağ(gr)	0.5
Lif(gr)	1.8
Vitamin A(mg)	6.4
Vitamin C(mg)	2
Demir(mg)	0.5

4. İNCİR TİCARETİ

4.1. DÜNYA KURU İNCİR İHRACATI

Tablo 7: Dünya Kuru İncir İhracat Miktarı (Ton)

Ülkeler	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Türkiye	45.819	43.044	50.034	50.579	67.186	69.683	79.236
İran	1.880	5.012	1.106	734	1.348	1.005	11.093
İspanya	3.200	1.876	2.532	3.083	3.323	3.819	4.734
A.B.D.	5.110	5.393	6.235	4.596	4.539	4.721	4.520
Suriye	655	1.647	723	1.338	2.278	608	898
Hollanda	2.080	1.999	1.815	1.614	1.362	1.742	1.576
Almanya	1.945	2.549	2.508	2.568	1.768	1.936	1.937
Yunanistan	1.423	1.878	2.925	3.305	3.491	2.855	3.958
Fransa	1.324	800	642	889	1.061	1.102	884
Çin	198	358	239	319	297	189	271
Diğerleri	16.947	10.065	10.728	10.635	12.325	13.687	14.312
TOPLAM	80.383	82.884	79.847	79.660	98.978	101.347	123.419

Kaynak: FAO

Ülkeler	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20*
Türkiye	50.579	67.186	57.378	63.605	64.646	68.219	49.690

Kaynak: Ege İhracatçı Birlikleri

*Ege İhracatçı Birlikleri (26/09/2019-28/03/2020)

Tablodaki sezonluk verilerde görüldüğü gibi dünya kuru incir ihracatında ilk sırayı Türkiye almaktadır. Genel olarak dünya ihracatının yarısından fazlası ülkemizde karşılanmaktadır. İran, ABD, İspanya, Suriye, Yunanistan gibi ülkeler diğer önemli ihracatçı ülkeler arasında yer almaktadır.

4.2. TÜRKİYE KURU İNCİR İHRACATI

Kuru incir ihracatı, yemeklik kuru incir, ezme, hurda ve kesme olarak dört ana şekilde yapılmaktadır. Dört çeşidin toplamı olarak hesaplanan kuru incir ihracatı son on yıllık dönemde ortalama olarak yaklaşık 48 bin ton olarak gerçekleşmiştir. On yıllık dönemde toplam kuru incir ihracatının ortalama % 82'lik kısmı yemeklik kuru incir olarak yapılmıştır.

Türkiye son on iki yılda yıllık ortalama 37 bin ton dolaylarında normal yemeklik kuru incir ihracatı gerçekleştirmiştir. Yemeklik kuru incir ihracatının en yüksek olduğu sezon 55,6 bin ton ile 2014/15 sezonudur.

2017/18 sezonunda, ihracat miktarı yemeklik kuru incirde 40.420 kg, incir ezmesinde 4.918 kg, hurda incirde 721 kg ve kesme incirde 2.188 kg olarak gerçekleşmiştir. 28/02/2019 tarihi itibarıyla gerçekleşen ihracat miktarı kuru incirde 25.338 kg, incir ezmesinde 3.346 kg, hurda incirde 721 kg ve kesme incirde 2.188 kg olmuştur.

Tablo 8: Türkiye Kuru İncir İhracatı

Sezon	Kuru İncir		İncir Ezmesi		Hurda		Kesme	
	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)
2004/05	47.754	87.331	5.587	4.561	436	405	1.927	2.343
2005/06	48.727	104.582	5.978	5.944	599	412	2.184	3.317
2006/07	52.412	124.387	6.319	7.825	199	284	2.956	5.622
2007/08	30.502	151.446	4.159	12.021	535	1.496	2.736	10.737
2008/09	29.538	144.296	6.079	13.583	329	430	2.145	7.608
2009/10	35.268	138.662	6.891	11.297	656	1.536	2.354	7.039
2010/11	36.262	136.173	6.541	9.860	464	894	2.423	6.935
2011/12	33.862	122.874	3.691	5.719	488	892	2.179	6.001
2012/13	40.850	142.788	7.269	10.149	325	102	2.871	7.443
2013/14	50.579	183.736	8.781	14.568	940	2.557	3.861	10.840
2014/15	55.638	243.263	8.409	15.093	642	1.285	4.149	14.497
2015/16	41.300	166.353	9.823	14.746	263	693	4.400	12.077
2016/17	41.139	173.226	7.308	10.848	399	749	4.512	12.072
2017/18	40.420	198.352	4.918	7.837	790	2.649	2.858	8.847
2018/19	37.077	171.238	9.735	14.268	1.324	2.379	4.401	12.556
2019/20*	31.350	128.866	6.560	9.132	431	721	2.918	7.566
Ortalama	40.792	151.098	6.753	10.466	551	1.093	3.055	8.469

Kaynak: Ege İhracatçı Birlikleri

*Ege İhracatçı Birlikleri (26/09/2019-28/03/2020)

Ülkeler itibarı ile kuru incir ihracat miktarları Tablo 9'da verilmektedir. Buna göre sezonlar itibarıyla yer alan kuru incir ve türev ürünleri ihracatımızın yarısına yakını Fransa, Almanya, İtalya, İngiltere, Rusya ve ABD'ye yapılmaktadır.

Tablo 9: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle Kuru İncir+İncir Ezmesi+Hurda İncir+Kesme İncir İhracatı

Ülkeler	2015/16		2016/17		2017/18		2018/19		2019/20*	
	Miktar (Ton)	Değer (Bin\$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin\$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin\$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin\$)	Miktar (Ton)	Değer (Bin\$)
Almanya	6.638	24.413	7.138	36.914	7.312	34.944	6.547	27.825	5.836	25.072
Fransa	6.792	24.505	8.287	39.321	8.361	39.965	8.212	36.616	5.815	24.484
İtalya	3.492	12.632	2.924	14.637	2.200	11.356	2.602	12.050	2.838	11.822
ABD	1.865	5.713	5.253	18.666	7.997	33.142	8.863	30.221	6.752	19.600
İşviçre	1.588	6.768	1.744	10.181	1.804	11.633	1.535	8.757	1.190	6.228
Hollanda	1.872	6.620	1.411	6.679	1.677	8.123	1.210	5.698	1.137	4.745
İngiltere	2.279	4.488	3.128	10.532	3.026	8.700	2.462	6.398	1.532	4.009
İspanya	1.046	3.543	1.131	5.249	919	4.177	807	3.198	858	3.371
İsrail	672	2.645	894	5.077	1.020	5.632	709	3.549	825	3.571
Rusya	1.013	656	2.178	5.015	1.357	3.130	788	1.691	918	2.111
Diğer Ülk	12.965	41.258	22.955	97.656	28.973	117.074	25.027	89.488	22.259	71.355
TOPLAM	40.220	135.485	57.043	249.927	64.646	277.876	58.762	225.491	49.690	176.368

Kaynak: Ege İhracatçı Birlikleri

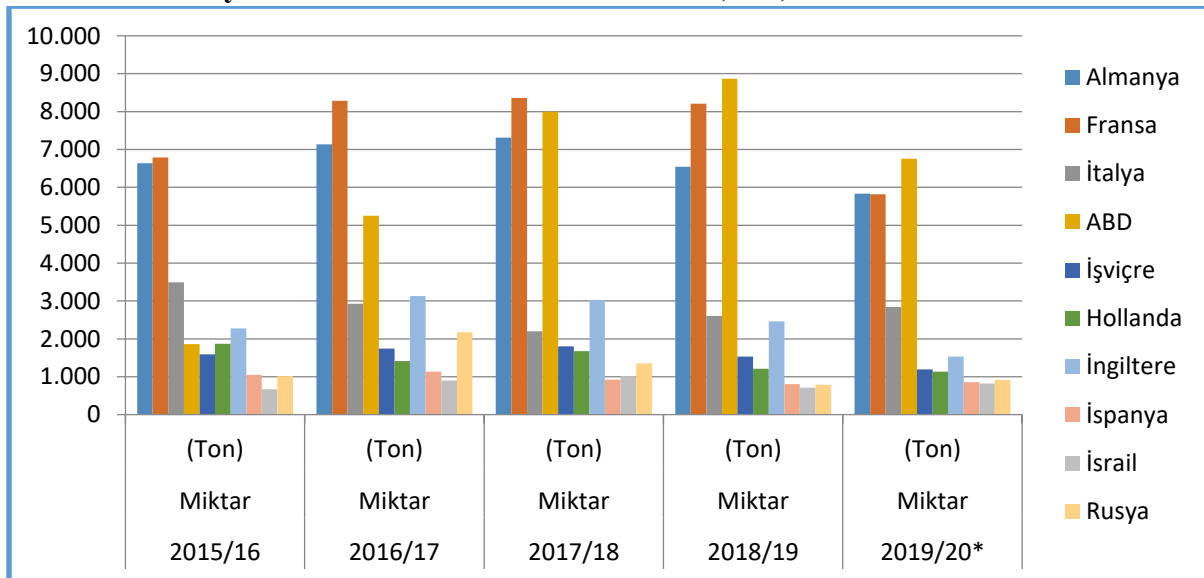
* 26/09/2019-28/03/2020 tarihleri arasında gerçekleşen kuru incir, kesilmiş kıyılmış, ezme ve hurda incir toplam ihracat miktarıdır.

5. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE FİYAT HAREKETLERİ

5.1. İHRAÇ FİYATLARI

En büyük kuru incir üreticisi ve ihracatçısı konumunda olması nedeniyle Türkiye, dünya fiyatlarını önemli ölçüde etkilemektedir.

Grafik 4: Türkiye Kuru İncir ve Türevleri İhracatı (Ton)

Kaynak: Ege İhracatçı Birlikleri

2006/2007 yılında Türkiye ortalama ihrac fiyatı 4.632 \$/ton ile en yüksek seviyesine ulaşmış, dünya ortalama ihrac fiyatı da 2.460 \$/ton olarak gerçekleşmiştir. 2012/2013 yılında ise dünya ortalama ihrac fiyatı 3.496 \$/ton gerçekleşmiş iken, Türkiye ortalama ihrac fiyatı

3.404 \$/ton olarak gerçekleşmiştir. 2014/15 yılında ise Türkiye ortalama ihrac fiyatı artarak 5.185 \$/ton olarak gerçekleşmiştir. 2016/17 yılında ise ihrac fiyatı 4.145 \$/ton seviyelerine kadar düşmüştür. 2017/18 sezonunda 5.473 \$/ton seviyelerine çıkan kuru incir ihrac fiyatı 2018/19 sezonunda 5.356 \$/ton seviyelerine düşmüştür. Bununla birlikte, 2019/20 sezonunda ise ihrac fiyatları 4.608 \$/ton seviyelerine düşmüştür.

Tablo 10: Türkiye ve Dünya Kuru İncir Ortalama İhrac Fiyatları

İs Yılı	Türkiye Ortalama İhrac Fiyatı (\$/Ton)	Dünya Ortalama İhrac Fiyatı (\$/Ton)
2007/08	4.356	2.890
2008/09	3.510	3.440
2009/10	3.365	3.660
2010/11	3.530	3.754
2011/12	3.338	3.621
2012/13	3.404	3.496
2013/14	3.633	3.895
2014/15	5.185	6,635
2015/16	3.936	4,962
2016/17	3.842	4,145
2017/18	4.961	5.473
2018/19	4.056	5.356
2019/20	4.608	3.590

Kaynak: Tarış İncir Tarım Satış Kooperatifleri Birliğı

2007/2008 sezonu rekolte miktarındaki düşüşe bağılı olarak, kaliteli kuru incir miktarında görülen azalma nedeni ile iç ve dış piyasalara arz edilen kuru incirlerin ortalama satış fiyatlar artmıştır. 2014/15 sezonunda ise arz kaynaklı nedenlerden dolayı incirin ortalama ihrac fiyatı artmıştır. 2015/2016 sezonunda ise üretim artışına bağılı olarak ortalama ihrac fiyatlarında azalış görülmüştür. 2016/17 sezonunda da ihrac fiyatlarında bir miktar azalış gözlemlenmiştir. 2017/18 sezonunda ise ihrac fiyatları yükselişe devam etmiş olup 2018/19 ve 2019/20 sezonlarında fiyatlar az miktarda düşüş gözlemlenmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye kuru incir ihracatı genel olarak (miktar ve değer açısından) incelendiğinde; toplam ihracatın % 85-95'ini kuru incir (ekstra, I, II ve natürel sınıfı incirler), % 5-9'unu incir ezmesi, % 1-2'sini kıyılmış incir ve % 0.5-1'ini ise hurda sınıfı incirler oluşturmaktadır.

5.2. BORSA FİYATLARI**Tablo 11: Son Beş Yılda Aylar İtibariyle Naturel Kuru İncir Ortalama Borsa Fiyatları (TL/Kg)**

Aylar	2013/2014	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Ağustos	4,14	7,81	7,65	8,95	11,06	13,91	14,27
Eylül	4,00	6,45	6,95	8,50	10,13	14,13	19,13
Ekim	4,11	6,37	7,40	8,69	11,95	15,00	16,78
Kasım	3,97	7,54	7,25	8,74	10,26	15,65	16,02
Aralık	4,98	7,81	6,84	8,11	9,25	15,50	15,00
Ocak	4,79	7,10	7,99	8,98	11,97	14,28	14,62
Şubat	4,92	7,63	8,20	8,50	10,71	14,65	15,00
Mart	3,00	7,46	8,25	11,35	12,75	15,41	
Nisan	4,00	7,75	8,57	8,55	13,37	14,85	
Mayıs	4,92	7,88	8,79	10,00	12,85	15,00	
Haziran	4,50	7,35	8,85	10,74	13,98	16,00	
Temmuz	5,46	6,87	8,20	10,10	13,91	15,75	

Kaynak : İzmir Ticaret Borsası Aylık Tescil Bültenleri

Doğal yapısı nedeni ile alımı ve satımı kısa sürede tamamlanan ve iç tüketiminin az olması nedeni ile daha çok dışa bağımlı olan kuru incirin piyasa fiyatlarında, işlem gören ürün miktarının azlığı nedeniyle Borsa satışları etkili olmamaktadır.

İzmir Ticaret Borsasında işlem gören naturel kuru incirin aylık fiyat gelişmeleri Tablo 10'da verilmiştir. İncir fiyatlarının, daha önceki yıllarda üretim ve ihracat sezonu olarak adlandırılan Ağustos – Aralık döneminde, diğer aylara göre daha yüksek seyretmesine rağmen son üç sezon fiyatların aylara göre dalgalanma gösterdiği görülmektedir. Naturel kuru incir fiyatı, 2017/2018 sezonu Haziran ayında ortalama 13,98 TL/Kg ile sezon içinde en yüksek seviyeye ulaşmış, Aralık ayında ise ortalama 9,25 TL/Kg ile sezon içinde en düşük fiyata ulaşmıştır. 2018/19 sezonunda ise naturel kuru incir fiyatı, Temmuz ayında 15,75 TL/Kg ile sezon içinde en yüksek fiyata ulaşmış olup Ağustos ayında 13,91 TL/Kg ile en düşük fiyatı görmüştür. Ayrıca, 2019/20 sezonunda naturel kuru incir fiyatı Eylül ayında 19,13 TL/Kg'a yükselmiş Şubat ayında ise 15,00 TL/Kg seviyelerine düşmüştür.

5.3. TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ ALIM FİYATLARI**Tablo 12: Tariş İncir Birliği Kuru İncir Baz Alım Fiyatları ve Birlik Ortalama Alım Fiyatları**

İş Yılı	Birlik Ortalama Alım Fiyatı (TL/Kg)
2013/14	4,00
2014/15	5,37
2015/16	6,29
2016/17	7,26
2017/18	10,36
2018/19	11,43
2019/20	16,01

Kaynak: Tariş İncir Birliği

6. ÜRÜN TİCARET ŞEKLİ

Yaklaşık 105.000 ton civarındaki dünya kuru incir üretiminin % 15-20'si üretici ülkeler tarafından tüketilmekte, üretici ülkelerin iç tüketiminden arta kalan kısım ise, ihracata konu olmaktadır.

Ülkemizde ise üretilen incirlerin % 30'u genellikle taze olarak iç pazarda, % 70'i ise kuru incir olarak iç ve dış pazarlarda tüketilmektedir. Kurutulan ürünün alım ve pazarlaması Tariş İncir Birliği ve tüccarlar aracılığı ile yapılmaktadır.

Tablo 13: Tariş İncir Birliği'nin Alım Miktarları ve Üretimdeki Payı

YILLAR	TARİŞ İNCİR BİRLİĞİ ALIM MİKTARI (TON)	TÜRKİYE REKOLTESİ (TON)	ALIM MİKTARININ TÜRKİYE ÜRETİMİ İÇİNDEKİ PAYI (%)
2006/07	5.925	60.393	9,8
2007/08	2.355	48.012	5,0
2008/09	3.738	50.604	7,4
2009/10	4.144	56.590	7,3
2010/11	3.668	58.662	6,3
2011/12	2.192	55.563	3,9
2012/13	2.309	56.935	4,0
2013/14	3.624	61.909	5,8
2014/15	1.023	69.731	1,47
2015/16	2.215	74.505	2,9
2016/17	2.098	72.000	2,9
2017/18	2.312	78.200	2,9
2018/19	2.019	80.000	2,5
2019/20	4.002	90.000	4,4

Kaynak: Tariş İncir Birliği

Türkiye'de kuru incir alımı ve pazarlamasında faaliyet gösteren tek Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Tariş İncir Birliği'dir. Sektördeki payı önceki yıllara oranla gerilemiş olsa da, Birlik faaliyette olup, ortaklarının taahhüt ettiği tüm ürünü almakta ve değerlendirmektedir. Yaklaşık 5 bin kayıtlı ortağı bulunan ve 14 bağlı kooperatif ile faaliyet gösteren Tariş İncir Birliği tarafından, 2014/2015 sezonunda 1.023 ton ürün alımı yapılmış olup, toplam üretimden birliğin aldığı pay % 1,4'tür. 2015/16 sezonunda 2.215 ton ürün alımı yapılmış olup, toplam üretimden birliğin aldığı pay %2,9 seviyesine yükselmiştir. 2016/17 sezonunda ise 2.098 ton ürün alımı yapılmış olup, toplam üretimden birliğin aldığı pay 2,9 seviyesinde seyretmiştir. Birliğin 2017/18 sezonunda aldığı ürün bir miktar artarak 2.312 ton seviyelerine ulaşmış olup 2018/19 sezonunda ise 2.019 ton kuru incir almıştır. Birlik, 2019/20 sezonunda ise 4.002 ton kuru incir olarak alım miktarının Türkiye içindeki payını %2,5'den %4,4 seviyesine çıkarmıştır.

7. TÜRKİYE'DE SEKTÖRÜN YAPISAL GÖRÜNÜMÜ

Kuru incir, ülkemiz geleneksel kuru meyve ihracatı içinde önemli yeri olan tarımsal ürünlerimizden biridir. Ülkemizde incir üretimi, incirin yetiştirilmesi ve kurutulması

sırasında belirli ekolojik isteklerinin olmasından dolayı, Ege Bölgesi'nin Büyük ve Küçük Menderes Havzalarına lokalize olmuştur.

Bölgede 30-35.000 aile incir tarımı ile uğraşmakta, geçimlerini tamamen bu üründen elde ettikleri gelirle karşılamaktadır. İşlenmesi esnasında yoğun işgücü gerektiğinden, işletmelerinde çalışan işçilerle birlikte büyük bir insan kitlesi geçimini incir ürününden sağlamaktadır.

Ülkemizde, incir üreticileri devlet desteklerinden yararlanabilmektedir. Bu kapsamda, üreticilere 15TL/Da mazot desteği ve 4TL/Da gübre desteği verilmektedir.

Raporun ilgili kısımlarında detaylarıyla belirtildiği üzere incir Türkiye için oldukça önemli bir ürün olup, ülkemiz dünya kuru incir üretiminde % 50-60'lık payla birinci sırada yer almakta ve kurutulan incirlerin tamamına yakın bir kısmının ihraç edilmesi ile yılda yaklaşık 150 milyon dolar civarında döviz girdisi sağlanmaktadır. Bununla beraber çok çeşitli tüketim alanları ve yüksek katma değeriyle, kuru incirin ülkemize getirisi bu rakamdan çok daha fazla olmaktadır.

Sektörde, ihracat yapılan pazarların devamlılığı ve korunması, yeni pazarlar kazanılması, fiyatlarda istikrarın sağlanması, dış pazarlarda artan standartlara ve azalan toleranslara cevap verebilecek özellikte temiz ve hijyenik ürün elde edilmesinin sağlanması ve ürünün tanıtılmasını sağlayacak çalışmaların çok boyutlu olarak ele alınması gerekmektedir.

8. KURU İNCİR SEKTÖRÜNÜN TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

8.1. Üretim Sorunları

a) Genel Olarak

Kuru incirin temiz, gerekli standartlara uygun ve kaliteli üretiminin sağlanması her dönemde güncelliğini koruyan bir husus/sorun olarak görülmektedir. Bu konuda Dünya piyasalarında aranan kalite özelliklerine sahip ürün yetiştirmek için, kaliteli üretim konusunda üreticinin bilinçlendirilmesini teminen, eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi, ürünün özellikleri dikkate alınarak her aşamada modern tekniklerin kullanılması önem arz etmekte verimli taban arazilerdeki incir ağaçlarının sökülmesi sonucu yaklaşık % 95'lik kısmı kır ve kır tabana kayan kuru incir üretiminde, son yıllarda topraklarımızın en büyük düşmanı olan erozyonla mücadele konusunda toprak ve su muhafaza önlemlerinin alınması gerekmektedir.

Türkiye kuru incir ihracatının büyük bir bölümünü Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirmektedir. Bu maksatla, Avrupa Birliği'ne ürün ihraç eden rakip pazarlar karşısında rekabet gücünü artırılması amacıyla, ülkemizde çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretim modeli olan ve doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile gıda güvenliğinin sağlanmasının amaçlandığı "İyi Tarım Uygulamaları"nın hayata geçirilmesi teşvik edilmelidir.

b) Fidan Üretimi

Ülkemizde içinde bulunduğumuz yılda olduğu gibi, hemen her dönemde incir ağaçları, hava şartlarından ve incir zararlılarından olumsuz etkilenmektedir. Söz konusu zararları

azaltabilmek için, Araştırma Enstitüleri ile Ziraat Fakültelerinin ortaklaşa yürüteceği çalışmalar neticesinde geliştirilen hastalık ve zararlılara dayanıklı, iklim ve toprak koşullarına en iyi uyum sağlayan çeşitlere üreticilerin kolayca ulaşması sağlanmalıdır. Üretim planlaması yapılarak, incirin uygun yerlerde yetiştirilmesi teşvik edilmelidir.

c) Gübreleme

Bilinçsiz ve yanlış yapılan gübreleme toprağın fiziksel ve kimyasal yapısını bozmaktadır. Bu nedenle gübreleme işlemleri toprak ve yaprak analizlerine göre yapılmalı, bu amaçla bölgelerdeki laboratuvarlar sayı ve nitelik bakımından yeterli hale getirilmelidir. Doğru gübre kullanımı konusunda gerekli eğitim ve yayım faaliyetleri yapılmalıdır. Ekolojik tarımda kullanılan gübre üretimi artırılmalıdır.

d) İncirde Aflatoksin Oluşumu ve Önlenmesi

Aflatoksin birçok gıda maddesinde olduğu gibi incirlerde de oluşmakta, tüketim aşamasında insan sağlığı ve dış satım açısından sorun yaratmaktadır. İncirlerde aflatoksin oluşumunun engellenmesi için;

1. Zamanında ve tekniğine uygun şekilde budama yapılmalı,
2. Temiz ilek kullanılmalı,
3. Hasat döneminde yere düşen meyveler sık sık toplanmalı,
4. Kurutma tahta ızgaralar (kerevit) üzerinde yapılmalı,
5. Küf oluşumunun önlenmesi için tam kurutma sağlanmalı,
6. İncirler sergiden alınırken hurda incirler ayrılmalıdır.

Kuru incirlerde aflatoksin vb. hastalıkların oluşumunu engellemek için güneş enerjisinden yararlanarak geliştirilen solar kurutma sistemlerinin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Bu yöntemle zamanla nemini kaybeden (%50-60) buruklaşmış incirler, toprağa dökülmeden önce, ağaçtan toplanarak, plastik telli kerevetlere dizilir ve sonra solar kurutma tüneline sokularak, meyvedeki nem oranının % 20-22 seviyesine düşmesi sağlanır. Böylelikle hem zamandan kazanılmakta, hem de aflatoksin vb. hastalıkların oluşmasının önüne geçilmektedir.

Kuru incirler en kısa sürede incir işletmelerine nakledilerek metil bromitle fümigasyona tabi tutulmakta aksi takdirde, kurtlanarak kalitelerini kaybetmektedirler. İlaçlamanın da kimyasal kalıntı bırakması riski nedeniyle alternatif metotlar geliştirilmelidir.

Ayrıca, kuru incirlerin pazarlanıncaya kadar bekletildikleri depo ortamı temiz olmalı, kireç badanası yapılmalı, incir kurdu keleşinin girişini engelleyecek tül gibi materyalle çevrilmeli ve kuru incirler en kısa sürede pazarlanmalıdır. Depolamada hijyen koşulları iyileştirilmelidir. Taze ve kuru incir kalitesinin yükseltilmesi bakımından üreticilere gerekli eğitim ve girdi sağlanmalıdır. Aflatoksin hakkında üretici bilinçlendirilmeli, bu amaçla gerekli eğitim faaliyetleri yapılmalıdır.

e) Zirai Mücadele

İncir her hasat döneminde zirai faktörlerin (hastalık, zararlılar) etkisi altında kalmaktadır. Bu nedenle incir hastalık ve zararlıları ile mücadelede kültürel ve kimyasal programlar titizlikle zamanında yerine getirilmelidir. Gereksiz kimyasalların kullanımından kaçınılmalıdır. İncir bahçelerinde sulama, gübreleme, budama, zirai mücadele işlemleri aksatılmadan titizlikle, laboratuvar analizlerine göre yapılmalıdır. Zirai mücadele ilaçları ile bu ilaçları üreten ve satan ve firmalar denetlenmeli, ilaçlar etiketlerinde yazılan özellikleri taşımaktadır.

f) Jeotermal Enerji Atığı Sorunu

İncir üretiminin yoğun olarak yapıldığı Ege bölgesinde, jeotermal enerji üretimine yönelik kuyu açma ve üretim tesisleriyle bağlantı borularının, yaygınlaşmaya ve kırtaban alanlar ağırlıklı olmak üzere dağlık alanlara doğru yayılmaya başladığı tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak, özellikle kuyuların yaygın olduğu bölgelerle birlikte uzak mesafelerde dahi jeotermale özgü koku yoğun olarak hissedilmektedir. Bu kapsamda incir üretiminin, toz ve çevresel atıklar nedeniyle olumsuz yönde etkilendiği görülmesi sebebiyle buna yönelik önlemlerin alınması gerekmektedir.

8.2. İç Tüketim Sorunu

Ülkemizde incirin iç tüketimi yetersizdir. Ülke insanımızın yeterli ve dengeli beslenmesi, piyasa dengelerinin sağlanması bakımından gerekli tanıtım faaliyetleri yapılarak gerek kuru, gerekse taze incirin iç tüketim miktarı artırılmalıdır. Gıda sanayicilerimizin bu ürüne ilgi göstermesi sağlanarak, özellikle incir ezmesinin pasta ve bisküvi sanayinde değerlendirilerek tüketimi artırılmalıdır.

Yurt içi tüketiminde en önemli sorunların başında aflatoksin sorunu gelmektedir. İhraç edilen incirler büyük bir titizlikle kontrolden geçirilmektedir. Ancak, ülkemizde, aflatoksin limitleri belirli olmasına rağmen, yurt içinde incir pazarlayan kuruluşların birçoğu, hiçbir kontrol yapmadan ürünü iç pazara sürmektedir. Yurt dışına gösterilen özen iç piyasada da gösterilmeli ve tüketici korunmalıdır. Aynı zamanda, tanıtımının gerçekleştirilmesi, medyadaki sağlık programlarında bu konulara yer verilmesi, kuru incir iç tüketiminin miktarının artırılmasına katkı sağlayacaktır.

8.3. Stok Sorunu

Özelliği nedeniyle hasattan sonra en fazla bir yıl içinde tüketilmesi gereken bir ürün olan kuru incirde özellikle rekoltenin yüksek olduğu yıllarda, iç piyasa veya ihraç fiyatlarında yaşanan dalgalanmalara da bağlı olarak stok sıkıntısı yaşanmaktadır. Tarış İncir Birliği de özel bünye alımına geçtiğinden dolayı satabileceği miktarda ürün alabilmektedir. Diğer taraftan Birlik ve bağlı kooperatifleri, ortaklarının taahhüt ettiği ürünün tamamını teslim almakla yükümlü olduğundan stok yükünü taşıma riski ile karşı karşıya kalmaktadır.

Yaşanan stok sorunun çözülmesi ve fiyat düşüşlerinin önüne geçilmesi amacıyla, gereken miktarda ürünün piyasadan çekilip depolanması ve isteyen alıcılara eşit koşullarda verilmesi için ABD ve AB'de uygulandığı gibi bir stok kurumunun oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

8.4. Avrupa Birliği'nde Kuru İncir İçin Uygulanan Aflatoksin Limitleri Sorunu

Avrupa Birliği, 05.02.2002 tarih ve L34 sayılı AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan bir Yönetmelikle, "Türkiye'den ithal edilen kuru incir, fındık ve antepfıstığında özel koşullar" uygulamaya başlamıştır. Bunun sonucunda, ülkemizde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan sağlık sertifikası alındıktan sonra ihracatı gerçekleştirilen kuru incir partilerinin, bazılarının uygulanan aflatoksin limitleri (B1'de 2 ppb, toplamda ise 4 ppb'lik aflatoksin limiti) nedeniyle AB'ye girişine izin verilmemekte ve bu durum ihracatımızı olumsuz etkilemektedir.

Bu sebeple, 27 Şubat 2010 tarihli ve L 50 sayılı AB Resmi Gazetesinde yayımlanan 165/2010 sayılı Komisyon Yönetmeliği ile badem, fındık ve antepfıstığı için yükseltilecek aflatoksin limitlerinin, kuru incir için de geçerli hale getirilmesi (limitlerin yükseltilmesi) sağlanmalıdır.

8.5. İlk Yükleme Tarihi

Gümrük Beyannamelerinin ilk kayda alınış tarihi, diğer bir deyimle ilk gemi olarak tabir edilen ilk yükleme tarihi uygulamasının önemli avantajları olduğu gibi, söz konusu koşulların gerektirdiğinden daha geç bir tarihte belirlenmesi, kuru incir sektöründe olumsuz sonuçları da beraberinde getirmektedir.

Kuru İncirde aflatoksin sorununun minimize edilmesini teminen, üreticilerin ürünlerini yeterli düzeyde kurutmaları, seçip ayıklamaları ve işletmelerde aflatoksin kontrollerinin daha düzgün ve sağlıklı yapılabilmesi için belirli bir süreye ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, işletmelerin faaliyete başlaması için satın alınan incirin belli bir miktara ulaşması gerekmektedir. Hem alıcıların bu taleplerinin karşılanması, hem de işletmelerde kuru incirlerin daha iyi işlenmesinin temini açısından ilk yükleme tarihine ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer taraftan ilk yükleme tarihinin geç belirlenmesi, bu süreçte arzın artmasıyla ürünün piyasa fiyatının düşmesine ve bunun sonucu üreticilerin mağdur olmasına sebep olabilmektedir. Bundan dolayı söz konusu uygulamalar yapılırken üretici kuruluşlarından gelen öneriler de dikkate alınmalıdır.

8.6. AB Gümrük Kapılarındaki Kontroller ve Bekleme Süreleri

2007 ve 2008 ürün ve ihraç sezonlarında ülkemiz menşeli kuru incir partilerinde görülen aflatoksin kaynaklı Hızlı Alarm Bildirimlerindeki artış nedeniyle, AB Gümrük kapılarında ülkemizden ithal edilen kuru incir partilerinin kontrol sıklığı % 10'dan % 20'ye yükseltilmiştir. Söz konusu yükseliş nedeniyle hali hazırda 15 gün olan gümrüklerde bekleme sürelerinde artış beklenmektedir. Diğer yandan, önümüzdeki dönemde aflatoksin kontrollerinin AB'deki nihai varış ülkesi gümrüğünde değil, AB'ye ilk giriş noktasında (karayolu ile Bulgaristan ve Yunanistan, denizyolu ile ilgili ülke limanı) yapılması yönündeki mevzuat değişikliği planları kuru incir ihracatımızı daha da zorlaştıracak sorunlar arasındadır. Bu sorunların çözümüne yönelik olarak çalışmalar yapılması ve girişimlerde bulunulması gerekmektedir.

8.7. Kuru İncirin İhracat Teşviği Kapsamına Alınması

Ülkemiz kuru incirinin rekabet gücünü artırmak ve üretiminin sürekliliğini sağlamak açısından, tarımsal ürünlerde uygulanan ihracat iadesi yardımlarından yararlanan ürünler kapsamına kuru incirin de dahil edilmesi yararlı olacaktır.

8.8. Kuru İncirin Tarım Sigortaları Kapsamına Alınması

Tarım Sigortaları kapsamının genişletilmesi çalışmaları çerçevesinde, kuru incirin hem kuraklık hem de kirazda uygulandığı gibi yağışlardan kaynaklanan ve hasat döneminde ortaya çıkan kalite ve miktar kayıpları ile Tarımsal Sigorta kapsamına alınması, son yıllarda görülen iklim değişiklikleri nedeni ile incirden geçimini sağlayan yaklaşık 30.000 civarındaki incir üreticisinin riskini en aza indirecektir.

8.9. Kuru İncir Tanıtım Grubu Oluşturulması

AB ülkelerine ihracatta, “Türkiye’den ithal edilen kuru incir, fındık ve antep fıstığında, özel koşullar” uygulamasına tabi olan kuru incir için de, dünya piyasalarında alternatif ürünler karşısında rekabet gücünü artırmak ve pazar payını yükseltebilmek amacıyla, Fındık ve Antep Fıstığında olduğu gibi Kuru İncir Tanıtım Grubu oluşturulması sektör için yararlı olacaktır.

8.10. Hidrojen Peroksit Denetimi

Kuru incirde bazı kuruluşlarca kullanılan hidrojen peroksit, incir işleyen firmalar arasında haksız rekabete yol açmaktadır. Hidrojen peroksitin kullanımına engel olmak amacıyla, söz konusu kimyasal maddenin kullanımına yönelik olarak işletmelerde Resmi kurumlarca yapılan denetimlerin ve kontrol amaçlı analizlerin daha sık olması önem arz etmektedir.

8.11. Okratoksin- A Sorunu

FRUCOM (Avrupa Kuru Meyve, Kabuklu Yemişler, Konserveler ve Benzeri Ürünler Ticaret Federasyonu) ile yapılan görüşmeler sonucunda, kuru incirde Okratoksin-A tespit edilmesi ile ilgili alınan bildirimler nedeniyle Almanya'nın kuru incirde Okratoksin-A için maksimum kalıntı limiti belirlenmesini talep ettiği ve bu konunun AB Komisyonunun gündeminde olduğu anlaşılmıştır. Bu kapsamda, AB'ye yapılan kuru incir ihracatımızı yakından ilgilendiren bu gelişme ile ilgili FRUCOM ve Tarım ve Orman Bakanlığı Risk Değerlendirme birimince Risk/Maruz Kalma Çalışmaları başlamıştır.